

SERVICII ELECTRONICE ȘI ACCES DESCHIS LA DATE PENTRU EUROPA

Monica Anghel

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică – ICI București

monica.anghel@ici.ro

Rezumat: În lumea digitală de astăzi, administrațiile publice din Europa se confruntă cu numeroase provocări, acestea variind de la nivelul semantic, organizațional și legal, până la problemele tehnice complexe ce gravitează în jurul conceptului de interoperabilitate. Proiectele de tip LSP care au fost dezvoltate anterior (**e-CODEX**, **epSOS**, **PEPPOL**, **SPOCS** și **STORK**) au demonstrat deja faptul că asigurarea serviciilor electronice transfrontaliere este mult mai simplă și mai eficientă dacă se utilizează soluții TIC interoperabile. În domenii variate, au fost dezvoltate module tehnice fundamentale, care au fost mai apoi testate în conformitate cu anumite scenarii din viața reală, relevante pentru mediul de afaceri și pentru cetățeni. Noul proiect pilot la scară largă e-SENS a fost conceput pentru a consolida și pentru a întări rezultatele proiectelor anterioare și totodată, pentru a extinde soluțiile acestora în domenii noi.

Cuvinte-cheie: servicii electronice transfrontaliere, acces deschis la date, Uniunea Europeană, Agenda Digitală 2020, #ConnectedContinent.

Abstract: In today's digital world, governments in Europe are facing many challenges, ranging from the semantic, organizational and legal, to complex technical issues revolving around the concept of interoperability. The LSP projects that were previously developed (*e-CODEX*, *epSOS*, *PEPPOL*, *SPOCS* and *STORK 2.0*) have already shown that cross-border electronic provision of services is much simpler and more efficient when using interoperable ICT solutions. In various fields, fundamental technical modules were developed, which were then tested in accordance with real life scenarios relevant to business and citizens. The new large-scale pilot project e-SENS has been designed to enhance and reinforce the results of previous projects and also to expand their solutions in new areas.

Keywords: cross-border electronic services, open access data, European Union, Digital Agenda 2020, #ConnectedContinent.

1. Context

Începând cu luna aprilie a anului 2013, Comisia Europeană a investit 13,7 milioane de euro pentru a dezvolta în continuare serviciile publice digitale transfrontaliere. CE garantează că eficiența serviciilor publice digitale transfrontaliere se va îmbunătăți și mai mult atunci când acestea vor fi bazate pe o structură de bandă largă și de mare viteză în întreaga UE.

Măsurile de promovare a investițiilor în rețele de mare viteză sunt un element al viitorului pachet al Comisiei care vizează construirea unui continent conectat (#ConnectedContinent).

Noul proiect la scară largă „e-SENS” (Electronic Simple European Networked Services) va contribui la dezvoltarea de servicii publice digitale care sprijină întreprinderile să își desfășoare activitatea atât în țara lor, cât și în alte state membre ale UE - inclusiv să demareze o afacere, să îndeplinească cerințele legale și să participe la licitații publice.

De asemenea, proiectul va conecta serviciile digitale naționale destinate cetățenilor care vizitează un alt stat membru în scop turistic, pentru a munci sau a studia.

Proiectele la scară largă ce au stat la baza e-SENS sunt:

- conectarea în siguranță a identităților electronice - proiectul *STORK 2.0* contribuie la realizarea unui spațiu unic european de identificare și autentificare electronică. Acesta stabilește interoperabilitatea la nivel național și la nivelul UE a actelor de identitate electronice pentru persoane fizice și juridice;
- proceduri judiciare mai rapide - proiectul *e-CODEX* îmbunătățește accesul transfrontalier al cetățenilor și al întreprinderilor la servicii juridice în Europa, precum și interoperabilitatea dintre autoritățile din domeniul juridic din UE;
- servicii medicale mai bune - *epSOS* proiectează, dezvoltă și evaluează o infrastructură a serviciilor care să permită interoperabilitatea transfrontalieră a sistemelor de evidență electronică a datelor medicale;

- achiziții publice mai bune - rezultatele proiectului *PEPPOL* privind achizițiile publice electronice (transferat asociației non-profit „*OpenPEPPOL*”) ajută întreprinderile europene să colaboreze ușor și pe cale electronică cu autoritățile publice europene în procesele lor de achiziții;
- activități economice facilitate - rezultatele proiectului *SPOCS* permit întreprinderilor să își stabilească sedii în străinătate. Un set pentru începători (*Starter Kit*) le oferă acestora alternative electronice transfrontaliere continue la procedurile administrative lungi pe care întreprinderile trebuie să le urmeze de obicei atunci când încearcă să se extindă în alte țări membre UE.

Proiectul e-SENS va acționa ca o punte de legătură între faza pilot și fazele operaționale atunci când serviciile publice digitale transfrontaliere vor fi pe deplin disponibile. La proiect participă parteneri din 20 de țări: Austria, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Olanda, Norvegia, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia și Turcia. Totodată, Institutul European de Standardizare în Telecomunicații (ETSI) și OpenPEPPOL contribuie în mod semnificativ la acest proiect, ca și organizații non-guvernamentale, având în vedere faptul că membrii consorțiului proiectului sunt autorități ale administrației publice.

Finanțarea Comisiei Europene este în valoare de 13,7 milioane de euro pentru a sprijini e-SENS pe o perioadă de trei ani (reprezentând 50% din bugetul de 27,4 milioane de euro), prin intermediul Programului de sprijin pentru politica privind tehnologia informației și comunicațiilor (ICT-PSP)¹.

Figura 1. Logo-ul Comisiei Europene aferent Proiectelor la Scară Largă (trad. „construim, conectăm, creștem”)

Proiectul e-SENS va analiza, de asemenea, posibilitățile de a asigura fiabilitatea pe termen lung a componentelor e-SENS și a altor servicii publice digitale transfrontaliere, pe baza rezultatelor unui studiu publicat recent.

Începând din 2014, sprijinul UE ar putea proveni din infrastructurile de servicii digitale, parte a mecanismului „Conectarea Europei” – „Connecting Europe Facility (CEF)”², care a alocat până la un miliard de euro pe o perioadă de șapte ani pentru a sprijini platformele digitale care asigură în mod continuu servicii publice în Europa.

¹ <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/ict-policy-support-programme>;

² <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/connecting-europe-facility>;

Figura 2. Logo-ul Connecting Europe Facility

2. Accesul deschis la date în contextul serviciilor electronice

Accesul Deschis este binecunoscutul nume pentru un concept, o mișcare și un model de business al căror scopuri este de a oferi acces liber și posibilitatea de reutilizare a cunoașterii științifice sub formă de articole de cercetare, monografiile, date și alte materiale înrudite.

Astfel, Proiectele la Scară Largă (LSP) co-finanțate de Comisia Europeană (începând cu 2009) oferă acces deschis la soluțiile software dezvoltate prin *open source*, ele fiind create pentru acest scop final. Nevoia de interoperabilitate a Uniunii Europene a condus la dezvoltarea de soluții software pentru identitate electronică, e-Health etc., pentru a sprijini cetățenii statelor membre în demersurile lor interstatale și transfrontaliere în diverse domenii cheie.

Figura 3.

O dată cu crearea *Pieței Digitale Unice*³ bazată pe cele patru libertăți fundamentale:

- libera circulație a persoanelor;
- libera circulație a mărfurilor;
- libera circulație a serviciilor;
- libera circulație a capitalurilor;

s-a efectuat, practic, tranziția către digitalizarea informațiilor despre libertățile fundamentale ale fiecărui cetățean al UE, ceea ce reprezintă pasul firesc către o Europă unită a secolului XXI.

³ <http://ec.europa.eu/dgs/connect/en/content/digital-single-market-0>;

3. Concluzii

Având în vedere cele prezentate anterior și luând în considerare statisticile Comisiei Europene privitoare la “digital divide”⁴ și “broadband gap”⁵, putem afirma că aceste două probleme ce încă sunt nerezolvate reprezintă singurele obstacole ce împiedică digitalizarea completă a Pieței Unice.

Prin obiectivele Agendei Digitale 2020, se impune ca termen final, anul 2020, pentru ca toate statele membre UE să poată acoperi deficiențele evidențiate în cadrul *Digital Agenda Scoreboard*⁶. Acest instrument creat de Comisia Europeană, evidențiază deficiențele celor 28 de state membre în cadrul domeniilor cheie: “broadband”, “digital skills”, “ICT in schools” etc. Momentan, situația și nivelul digitalizării fiecărui stat depinde de autoritățile publice ale respectivei țări, iar anul 2020 va reprezenta un punct de cotitură important, atât în istoria Europei unite, cât și în istoria lumii, având în vedere importanța aspectelor enunțate.

BIBLIOGRAFIE

1. **BANCIU, D.:** From Open Data to Open Government: Romanian Case. Global e-Government Forum 2013, Coreea de Sud, 22-23 octombrie 2013.
2. **BANCIU, D.:** e-Services in Future Internet - Study-case on Romania. 6th Ministerial Conference "Borderless eGovernment Services for Europeans", Session 15: Impact of Future Internet on eGovernment Services, 17 - 18 November 2011, Poznan International Fair, Poland.
3. <http://www.e-codex.eu/home.html>;
4. <http://www.epsos.eu/>;
5. <http://www.peppol.eu/>;
6. <http://www.eu-spocs.eu/>;
7. <http://www.eu-spocs-starterkit.eu/>;
8. <https://www.eid-stork.eu/>;
9. http://www.peppol.eu/about_peppol/about-openpeppol-1;
10. <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/ict-policy-support-programme>;
11. <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/connecting-europe-facility>;
12. <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/pillar-6-enhancing-digital-literacy-skills-and-inclusion>;
13. <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/pillar-4-fast-and-ultra-fast-internet-access>;

⁴ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/pillar-6-enhancing-digital-literacy-skills-and-inclusion>;

⁵ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/pillar-4-fast-and-ultra-fast-internet-access>;

⁶ <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/digital-agenda-scoreboard>.